Bijdrage Leger des Heils Midden Nederland voor RB Dak- en Thuislozen

22 maart 2021

Vooraf

Het Leger des Heils Midden Nederland biedt begeleiding en zorg aan meerdere doelgroepen die - juist in deze periode - te maken hebben (of kunnen krijgen) met dakloosheid. We onderscheiden hieronder vier doelgroepen: rechthebbende dak- en thuislozen, EU-arbeidsmigranten, ongedocumenteerden en jongeren (tot 27 jaar).

Stand van zaken voor de uitbraak van Covid-19 en de lock downs

- Rechthebbende dak- en thuislozen: grote druk op de nachtopvang (code rood). Hierdoor moest de Stadsbrug geopend worden als extra noodopvang. Gemeente en zorgaanbieders waren in gesprek over de vraag hoe de druk te verlichten.
- EU-arbeidsmigranten: er waren in Utrecht veel buitenslapers, waaronder met name EU-arbeidsmigranten. Het ging om tientallen mensen die vooral buiten sliepen, of in tentjes. Deze groep was vooral te vinden in de inloop van Herstart, waar douches zijn en soep. Barka biedt succesvolle begeleiding als mensen willen terugkeren of aan het werk willen. Volksgezondheid biedt medische zorg wanneer nodig.

Huidige stand van zaken

- Rechthebbende dak- en thuislozen: vanuit onze kant zien we op dit moment geen stijging van het aantal rechthebbende dak- en thuislozen. Probleem van druk op de opvang (code rood) bestond al en blijft ongewijzigd.
- EU-arbeidsmigranten: er is een toename van het aantal EU-arbeidsmigranten in Utrecht die een beroep doen op de noodopvang die door de lock down is ingesteld. Het Leger des Heils levert de zorg op twee extra locaties die speciaal voor EU-arbeidsmigranten zijn opgezet: aan de Maliebaan (circa 20-25 personen) en de Grote Trekdreef (eveneens 20-25 personen). Op de Stadsbrug komen nog eens circa tien EU-arbeidsmigranten. Daarnaast is er nog een aantal EU-arbeidsmigranten dat wel bij de inloop van Herstart komt, maar niet bij de noodopvang. Het totaal aantal EU-arbeidsmigranten in Utrecht schatten wij in op ongeveer 70 personen. Er is in de G4 meer aandacht gekomen voor het probleem en er komt een onderzoek naar de samenstelling van deze groep en de oplossingsrichtingen.
- Ongedocumenteerden: op de Toevlucht zijn nu 13 plaatsen voor ongedocumenteerden; daarnaast verblijven ongeveer 27 ongedocumenteerden tijdelijk bij de Stadsbrug en bij de Starlodge (i.v.m. opvang in het kader van de Lock Down).
- Jongeren: wij zien dat jongeren (16-25) in onze 24-uurs-voorzieningen minder gemakkelijk naar school gaan, minder gemakkelijk werk vinden en gemakkelijker isoleren. Dit leidt tot meer incidenten en soms tot stagnatie in herstel en ontwikkeling richting zelfstandigheid. Daarnaast zien we een toename in het aantal jongeren (tot 27 jaar) in andere voorzieningen voor (volwassen) daklozen.

Wat gebeurt er na de lock down opvang

- Rechthebbende dak- en thuislozen: de druk op de opvang zal blijven (code rood). Wij hebben nog geen signalen dat de druk verder toeneemt als het gaat om de rechthebbenden.
- EU-arbeidsmigranten: we zien het risico dat tientallen mensen weer op straat terecht komen. Gezien de toename in het aantal EU-arbeidsmigranten, vrezen we dat de druk op Herstart (en het Museumkwartier) erg groot wordt en dat (daarmee) ook de overlast toe zal nemen. Daarbij speelt mee dat Herstart juist minder mensen kan opvangen vanwege de anderhalve meter maatregel.
- Ongedocumenteerden: ook hier maken we ons zorgen over de grote aantallen mensen die weer op straat terecht komen. Daarbij zijn er vooral zorgen over een kleine groep relatief

jonge ongedocumenteerden die weer op straat komen en vatbaar zijn voor verkeerde invloeden (bijv. middelengebruik).

Wat is onze wens

- Rechthebbende dak- en thuislozen: wij zouden graag zo snel als mogelijk de gesprekken willen hervatten om de druk op de opvang te verlichten (code rood eraf) en zo snel mogelijk overgaan tot alle opvang voor rechthebbenden naar eenpersoonskamers met 24-uur-zorg.
- EU-arbeidsmigranten: van belang te weten dat dit probleem alleen landelijk en in G4-verband opgelost kan worden en dat de gemeente Utrecht zich hiervoor blijft inzetten. Wij pleiten op de korte termijn voor een geleidelijke afbouw van de noodvoorzieningen en wat langere instandhouding van een tweede plek waar EU-arbeidsmigranten overdag terecht kunnen (om Herstart te verlichten). Voor de langere termijn pleiten wij om – in samenwerking met G4 en Rijksoverheid – te zorgen voor structurele ondersteuning van EU-arbeidsmigranten op de gebieden verslaving en psychiatrie, om ze in traject te krijgen voor terugkeer en/of arbeid.
- Ongedocumenteerden: we pleiten voor structureel meer opvangcapaciteit voor de 1ste lijn ongedocumenteerden, om juridisch perspectief uit te zoeken.
- Jongeren: gemeente voert momenteel onderzoek uit naar de benodigde huisvesting (en begeleiding) voor kwetsbare jongeren. We hopen op innovatieve oplossingen voor het tekort aan huisvesting voor (jong)volwassenen.